

ÖZEL YETENEĞİM VAR



HANİFE SELÇUK TEŞİK REHBERLİK VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ

ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
ŞUBAT 2020

İNEGÖL HANİFE SELÇUK TEŞİK
REHBERLİK ARAŞTIRMA MERKEZİ
ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ BÖLÜMÜ

ŞUBAT – 2020
E-BÜLTEN

BÜLTEN YAYIN EKİBİ
Özel Eğitim Bölümü

Maide BULUT
Özel Eğitim Bölüm Başkanı

Bültenimiz ilçemizde ortak
bir Özel Eğitim kültürü
oluşturabilmek amacıyla
hazırlanmıştır.

Yayınlanmasını istediğiniz
yazı ve çalışmalar için
bizimle iletişime
geçebilirsiniz.

ŞUBAT 2020



HANİFE
SELÇUK TEŞİK
REHBERLİK VE
ARAŞTIRMA
MERKEZİ

Kıymetli Okurlar;

PDR ve Özel eğitim alanında hizmet veren bir kurum olarak, önceki yıllarda her iki alanda da yaptığımız etkinlikleri yeniden canlandırmak adına, 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılının ikinci yarısında e-bülten çalışmalarımıza yeniden başlamaya karar verdik.

Kurumdaki çalışma arkadaşlarımızın istek ve kararlılıklarıyla hem PDR hem de Özel Eğitim alanında ayrı ayrı bülten çalışmaları yapmayı planlamaktayız. Bültenlerimiz aracılığı ile PDR ve Özel Eğitim alanında sizlere yardımcı olabilecek güncel ve güvenilir bilgileri paylaşmayı amaçlıyoruz.

Aylık olarak çıkarmayı planladığımız e-bülten çalışmalarımızı ve diğer etkinliklerimizi web sitemizden takip edebilirsiniz.

İstemek başarmanın yarısıdır. İstekle ve azimle işbirliği içinde gayret gösteren tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Keyifli okumalar...

*Nuh AKKUŞ
İnegöl Hanife Selçuk Teşik
RAM Müdürü*

Web: <http://inegram.meb.k12.tr>

Adres: Kemalpaşa Mahallesi Okullar Caddesi

Adnan Tüzün Sokak No 4 İnegöl / BURSA

Tel: 0224 713 98 38

DOĞRU BİLİMEN YANLIŞLAR

**ÖZEL YETENEKLİ
BİREYLERİN
ÖZELLİKLERİ**

**ÖZEL YETENEKLİ Mİ?
PARLAK ÖĞRENCİ Mİ?**

AİLELERE ÖNERİLER

**ÖĞRETMENLERE
ÖNERİLER**

BİLSEM NEDİR?

DOĞRU BİLİNEREN YANLIŞLAR

✗Yardıma ihtiyaç duymazlar, kendi işlerini kendileri yaparlar.

✗Okul başarıları yüksektir ve okulu severler.

✗Örgün eğitim yeterlidir.

✗Özel yeteneklilerin özel eğitim alması duygusal ve sosyal problemlere neden olur.

✗Yüksek zekâ düzeyi başarılı bir geleceğin göstergesidir.

✗Özel yetenekli öğrenciler düşük not almazlar.

✗Okul desteği yeterlidir.

✗Otizmliler, asperger sendromlu, özel öğrenme güçlüğü çeken, dikkat eksikliği bulunan ve hiperaktivite bozukluğu olan çocuk özel yetenekli olamaz.

✗Çocuk zekâyı yalnızca anne babadan alır.

✓ Gelişimlerini destekleyecek iyi bir eğitimciye ve rehberliğe ihtiyaç duyarlar.

✓ Çoğunlukla yüksek başarı göstermelerine rağmen bazıları düşük başarı gösterebilir, davranış problemleri sergiler veya okulu bırakmak isterler.

✓ Özel yetenekli çocuklar örgün eğitim dışında özel eğitime de ihtiyaç duyarlar.

✓ Özel yetenekliler yeteneklerini ortaya çıkaramadıkları alanlarda sorun yaşarken özel eğitim ortamı yeteneklerini geliştirmelerini sağlar.

✓ Zekâ ile başarı arasında doğrudan ilişki yoktur, çocuk derse etkin olarak katıldığı sürece başarılı bir gelecek yakalar.

✓ Olumsuz arkadaş çevresi, rekabet olmayan okul ortamı, sınıfa ayak uydurma çabası, arkadaşlarından farklı görünmeme isteği, derste sıkılma, yanlış çalışma alışkanlıkları gibi nedenler ilgilerinin kaybolmasına ve düşük akademik başarı göstermelerine neden olabilir.

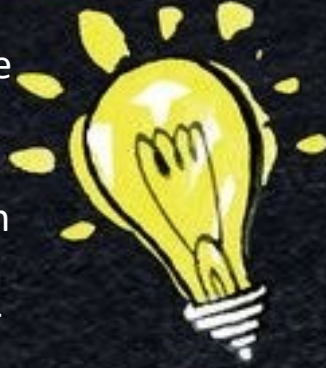
✓ Okulun yanında ailenin de çocuğun kişisel, sosyal ve yetenek gelişimine destek vermesi gerekir.

✓ Bu tür gelişimsel problemler çocuğun özel yeteneğini gölgeleyebilir ve yeteneğin açığa çıkmasına engel olabilir. Örneğin otizmliler sözel yetenek alanında yetersiz olurken görsel, işitsel alanlarda özel yetenekli olabilir.

✓ Zekânın oluşumunda yalnızca kalıtımın değil, çevresel faktörlerin de etkisi vardır

ÖZEL YETENEKLİ BİREYLERİN ÖZELLİKLERİ

Özel yetenekli birey; yaşıtlarına göre daha hızlı öğrenen; yaratıcılık, sanat, liderlik kapasitesi önde olan, özel akademik yeteneğe sahip, soyut fikirleri anlayabilen, ilgi duyduğu alanlarda bağımsız hareket etmeyi seven ve yüksek düzeyde performans gösteren bireydir. Anne babalar erken dönemden başlayarak iyi bir gözlemle çocuklarının özel yetenekli olduğuna dair ipuçlarını yakalayabilirler.



Bu çocukları diğer çocuklardan ayırt eden temel özellikler şöyle sıralanabilir (Yıldırım, 2012; Ersoy & Avcı, 2004):

- Uykuya daha az ihtiyaç duyma
- Hızlı dil gelişimi, geniş sözcük dağarcığı, akıcı konuşma
- Gelişim basamaklarını erken tamamlama (erken yürüme ve konuşma)
- Kitaplara, sözlük, atlas ve bulmacalara çok erken yaşlarda aşırı ilgi duyma
- İyi gözlem yeteneği
- İlgi alanlarında uzun dikkat süresi
- Güçlü hafıza
- İletişimde genellikle akranları yerine yetişkinleri tercih etme
- Gelişmiş mizah yeteneği
- Hızlı ve kolay öğrenme
- Özgün fikirler üretme
- Tekdüze işlerden çabuk sıkılma



Özel yetenekli bireylerin her alanda başarılı olamayacakları bilinmelidir.

1
HIZLI ÖĞRENME

2
AŞIRI MERAK

3
AKIL YÜRÜTME
VE
PROBLEM
ÇÖZME BECERİSİ

4
ELEŞTİREL
DÜŞÜNEBİLME

5
ÜRETKENLİK

6
MOTİVASYON

PARLAK ÖĞRENCİ Mİ?

- İlgilidir
- Sorulara cevap verir
- Yanıtları bilir
- Dikkatini yoğunlaştırır.
- Anlamı kavrar
- Uyanıktır
- Verilen işi tamamlar
- İyi fikirleri vardır
- Okuldan hoşlanır
- Güçlü belleği vardır.
- Öğrendiği kadarıyla mutlu olur
- Düşünceleri anlar
- Kolaylıkla öğrenir
- Belli bir sırayla öğrenmekten hoşlanır
- Yaşlılarıyla olmaktan hoşlanır
- Bilgiyi özümser.

ÖZEL YETENEKLİ Mİ?

- Oldukça meraklıdır
- Sorunun ayrıntılarını tartışır
- Sorular sorar
- Hem zihinsel hem fiziksel olarak katılır.
- Varsayımlar ortaya atar
- Keskin gözlem yapar
- Projeler oluşturur
- Alışılmamış fikirleri vardır
- Öğrenmeden hoşlanır
- İsabetli tahminlerde bulunur
- Çok fazla özeleştirir yapar.
- Verilenleri zaten bilmektedir
- Büyük yaştakileri ve yetişkinleri arkadaş olarak seçer
- Bilgiyi değiştirip uygular



AİLELERE ÖNERİLER

•Çocuğunuzun diğer çocuklar gibi sevgiye olduğu kadar denetlenmeye, disiplinli bir ilgiye, ana-babasına kabul edilmeye, kişisel bağımsızlığını kazanmaya ve sorumluluklar almaya gereksinimi olduğunu unutmayınız.

•Üstün yetenekli çocuklar cinsiyet, ölüm, hastalık, savaş, parasal konular gibi yetişkin sorunlarına yaşitlarından önce ilgi duyarlar ve duyarlıdırlar. Bu alanlardaki deneyimlerinin eksikliği sonucu, sorunları çözmede güçlüklerle karşılaşır, ana-babalar onlara bu alanlarda gerekli yardımları yapmalıdır.

•Çocuğun motivasyonunun artırılması için aile tarafından ilgi ve yetenek alanlarının dikkatle gözlemlenmesi ve çocuğun bu alanlara yönlendirilmesi önemlidir.

•Özel yetenekli çocukların serbest zaman planlamalarında doğa aktivitelerine ağırlık verilmelidir.

•Özel yetenekli çocukların serbest zaman planlamalarında doğa aktivitelerine ağırlık verilmelidir.

•Özel yetenekli bireylerde merak duygusu fazla olduğu için aile elinden geldiğince sorulan soruları yanıtlamalı bilmiyorsa da beraber araştırarak sorularına cevap bulmaya çalışmalıdır.

•Özel yetenekli çocuğa sahip olan anne babaların bazıları bunu övünç kaynağı olarak görmekte, aile ve arkadaş çevrelerinde bu etiketi vurgulamakta ve çoğunlukla da bunu özel yetenekli çocuklarının önünde yapmaktadır. Bu da çocukta kendini aşırı beğenme, üstünlük taslama, aşırı özgüven, benmerkezcilik gibi kişisel-sosyal problemlere neden olmaktadır. Bu sebeple özel yetenekli çocuğun etiketlenmesinden kaçınılmalıdır.

•Özellikle özel yetenekli öğrencilerin eş zamanlı gelişim gösteremeyebileceklerini, mükemmeliyetçiliklerini ve aşırı duyarlılık özelliğini bilerek, onlara karşı sergilenen tutumlar tekrar gözden geçirilmelidir.

•Çocuğun zihinsel gelişimi sosyal ve duygusal gelişiminden daha ileri düzeyde olduğu için çocuğa sosyal yönden daha fazla sorumluluk verilebilir.

•Özel yetenekli çocukların yeteneklerini geliştirilmeleri için onları sürekli ve farklı özel kurs merkezlerine kendi istekleri dışında yönlendirmek doğru değildir.

ÖĞRETMENLERE ÖNERİLER



•Üstün yetenekli öğrencilerle çalışacak öğretmenlerin; pedagojik yönden güçlü bir donanıma sahip olması gerekmektedir. Bunun başlıca nedeni öğretmenliğin yanı sıra öğrencilere uygun öğretim programları hazırlamaları ve öğrenci çalışmalarını bu doğrultuda yönlendirmeleridir.

•Çocuğa, sınıfta işlenmekte olan konularla ilgili, öğrenme hızı ve ilgisine göre farklı etkinlikler verilmelidir .

•Problem çözme becerilerini geliştirmeye yönelik çalışmalara yer verilmelidir.

•Yetenek, ilgi ve alanlarına göre ilgili uzmanlarla işbirliğı yapmalıdır.

•Etkinliklerde gözlem ve deneylere de yer vermelidir.

•Tartışma, proje ve drama çalışmalarına önem vermelidir.

•Özel ilgileri olduğundan grupta olduğu kadar bireysel çalışmalarına da özen göstermelidir.

•Anne ve baba ile çocuğun eğitimine yönelik işbirliğı yapmalıdır.

•İlgilendikleri alanlarda proje çalışmaları yapmalarına ve bunu sınıfla paylaşmalarına olanak tanınmalıdır.



Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM)

Bilim ve Sanat Merkezleri ; okul öncesi eğitim, ilkokul, ortaokul ve lise çağındaki özel yetenekli öğrencilerin (resim, müzik ve genel zihinsel yetenek) örgün eğitim kurumlarındaki eğitimlerini aksatmayacak şekilde bireysel yeteneklerinin farkında olmalarını ve kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla açılmış olan bağımsız özel eğitim kurumlarıdır (Millî Eğitim Bakanlığı Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi, 2016).

